

1. ภาพรวมสถานการณ์

1.1 สถานการณ์ตลาดและการผลิตในประเทศ

เวียดนามมีภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกผลไม้ จึงมีศักยภาพในการผลิตผลไม้ โดยผลผลิตประมาณ 12.6 ล้านตัน ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2564 ผลผลิตของผลไม้บางประเภทเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เช่น แก้วมังกร มะม่วง ส้ม ส้มโอ ลิ้นจี่ ลำไย เป็นต้น กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนามคาดการณ์ว่า ในปี 2564 ผลผลิตลำไยจะมีปริมาณ 637,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 มะม่วง 905,000 ตัน แก้วมังกร 1,326,000 ตัน เงาะ 300,000 ตัน ทูเรียน 600,000 ตัน เป็นต้น

ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้รวม 1,154,100 เฮกตาร์ (7.21 ล้านไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ผลไม้สำคัญ ได้แก่ กล้วย แก้วมังกร ส้ม มะม่วง ส้มโอ สับปะรด ทูเรียน ลำไย ลิ้นจี่ เป็นต้น

ในช่วงนี้ ในตลาดเวียดนามมีการจำหน่ายผลไม้เวียดนาม เช่น กล้วย ส้ม ทูเรียน แดงโม แก้วมังกร ส้มโอ เป็นต้น ผลไม้นำเข้าจากจีน เช่น ทับทิม องุ่น ส้ม เป็นต้น และผลไม้นำเข้าจากสหรัฐฯ ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น เช่น องุ่น สตอเบอร์รี่ แอปเปิ้ล เชอร์รี่ ขณะนี้ เวียดนามผ่อนคลายมาตรการการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 กิจกรรมการผลิตและการส่งออกผลไม้พื้นตัวมากขึ้น

1.2 ข้อมูลสถิติการค้า

1.2.1 การนำเข้า

สถิติการนำเข้าผลไม้ของเวียดนามในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2564 ดังนี้

ประเทศ	ม.ค.-ต.ค 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)	นำเข้าจากไทย ม.ค.-ต.ค 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
เวียดนาม	1,197.7	14.3	33.3	-46.4

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ตามสถิติของกรมศุลกากรเวียดนาม ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามนำเข้าผักผลไม้จากประเทศต่างๆ มูลค่า 1,197.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ จีน (362.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.2) สหรัฐอเมริกา (246.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9) ออสเตรเลีย (119.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.1) นิวซีแลนด์ (88.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.1) ไทย (33.32 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 46.4) เป็นต้น

ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามนำเข้าผลไม้จากจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.2 โดยผลไม้ที่นำเข้า ได้แก่ ส้ม แอปเปิ้ล องุ่น สาลี่ ทับทิม เป็นต้น นอกจากนี้ การนำเข้าผลไม้จากออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ เพิ่มขึ้น แม้ว่าผลไม้นำเข้า จะมีราคาสูงกว่าผลไม้ในประเทศ แต่ผู้บริโภคเวียดนามโดยเฉพาะผู้บริโภคที่มีรายได้กลาง-สูงนิยมมาก เนื่องจากเชื่อถือในเรื่องความปลอดภัยและมีแหล่งการผลิตที่ชัดเจน ส่วนผลไม้ที่เวียดนามนำเข้าจากไทยประกอบด้วยทุเรียน มังคุด ลำไย เงาะ เป็นต้น

1.2.2 การส่งออก

สถิติการส่งออกผลไม้ของเวียดนามในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2564 ดังนี้

ประเทศ	ม.ค.-ต.ค 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)	ส่งออกไปไทย ม.ค.-ต.ค 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
เวียดนาม	2,991.4	9.4	121.2	-9.2

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามส่งออกผักผลไม้มูลค่า 2,991.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 โดยตลาดส่งออกหลัก คือ จีน (1,630 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1) การส่งออกผักผลไม้ของเวียดนามไปยังจีนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.5 ซึ่งลดลงจากร้อยละ 56.7 ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2563 นอกจากนี้ เวียดนามส่งออกผักผลไม้ไปยังสหรัฐฯ มูลค่า 184.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.8 เกาหลีใต้ 132.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 ญี่ปุ่น 133.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7 ไทย 121.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 9.2 เป็นต้น

ในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2564 เวียดนามต้องใช้มาตรการรักษาระยะห่างทางสังคมในหลายจังหวัด ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการหมุนเวียนของสินค้า อย่างไรก็ตาม การส่งออกผลไม้ในเดือนตุลาคม 2564 เริ่มฟื้นตัวเนื่องจากความต้องการบริโภคของตลาดต่างๆ เพิ่มขึ้น ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามส่งออกผักผลไม้ไปยังสหรัฐฯ รัสเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน ออสเตรเลีย ฮองกง รัสเซีย เพิ่มขึ้นสูง เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

นอกจากนี้ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามส่งออกผักผลไม้แปรรูปมูลค่า 653.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16 ตลาดส่งออกหลักของผลิตภัณฑ์ผักผลไม้แปรรูปของเวียดนาม เช่น จีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี รัสเซีย และออสเตรเลีย เป็นต้น คาดการณ์ว่าในช่วงเดือนสุดท้ายของปี 2564 และปี 2565 ผักผลไม้แปรรูปจะยังคงเป็นสินค้าที่มีศักยภาพในการเติบโต ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ผู้ประกอบการลงทุนในด้านการแปรรูปผักผลไม้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีจำนวนรวมประมาณ 7,500 แห่ง และโรงงาน 156 แห่งใช้เทคโนโลยีในการผลิตที่ทันสมัย

2. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

โอกาส

นักลงทุนไทยที่มีความสามารถด้านการแปรรูปสินค้าผลไม้ และมีเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง สามารถจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลไม้ในเวียดนามได้ เพื่อจำหน่ายในประเทศ และส่งออกไปยังตลาดต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อตกลงทางการค้าต่างๆ ที่เวียดนามลงนาม เช่น EVFTA, UKVFTA, CPTPP เป็นต้น

อุปสรรค

ปัจจุบัน เวียดนามนำเข้าผลไม้จากสหรัฐฯ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศอื่นๆ จากยุโรปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากได้รับการลดหย่อนและยกเว้นภาษีภายใต้ข้อตกลงทางการค้า EVFTA, CPTPP, UKVFTA ซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขันกับผลไม้ไทยในตลาดเวียดนาม นอกจากนี้ ผลผลิตผลไม้ของเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ซึ่งทำให้ความต้องการนำเข้าผลไม้จากไทยลดลง

3. กลยุทธ์เจาะตลาดและแผนงานหลักด้าน

3.1 สดต. ติดตามสถานการณ์การขนส่งสินค้าผ่านชายแดน และหารือกับศุลกากรด่านชายแดนและผู้แทนขนส่งเวียดนาม

3.2 เตรียมจัดแผนงานที่จะนำคณะผู้ประกอบการในกลุ่มสินค้าผลไม้ ผลไม้แปรรูป และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผลไม้เดินทางมาเจรจาการค้ากับผู้ประกอบการท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ที่ต้องการจะเปิดตลาดต่างประเทศ หลังจากสถานการณ์ไวรัสคลี่คลายลง

3.3 เตรียมการจัดกิจกรรม In-store Promotion สินค้าผลไม้ในห้างสรรพสินค้าที่เปิดให้บริการ หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 คลี่คลายลง เพื่อส่งเสริมสินค้าผลไม้ไทยสามารถวางขายในห้างโมเดิร์นเทรดมากขึ้น

3.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมสินค้าไทยผ่านงานแสดงสินค้า Mini Thailand Week และงาน Top Thai Brands

3.5 สดต. ดำเนินการนัดหมาย และจัดทำ online B2B ให้กับผู้ประกอบการไทยเพื่อสร้างโอกาสทางการค้า

3.6 สดต. หารือคณะทำงานเซลล์แมนประเทศ เพื่อหาความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายผ่านช่องทาง e-Commerce

4. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง

- การส่งออกผักผลไม้ของเวียดนามเป็นไปในทางที่ดี เนื่องจากผู้ประกอบการยังคงใช้ประโยชน์จากข้อตกลงทางการค้าเสรีต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้นในช่วงปีใหม่ คาดว่า การส่งออกผักผลไม้ของเวียดนามในช่วงเดือนสุดท้ายของปี 2564 และต้นปี 2565 จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- ขณะนี้ การขนส่งสินค้าผลไม้ของไทยผ่านแดนไปจีนในด้านสากลหูจี จังหวัดกลางเซินและด่านสากลหม่องกาย จังหวัดกว่างนิงห์มีระยะสมหน้่าด้าน เนื่องจากฝั่งจีนดำเนินมาตรการการตรวจสอบและการป้องกันไวรัสเข้มงวดมากขึ้น หากเป็นไปได้ ผู้ประกอบการควรพิจารณาเปลี่ยนไปใช้รูปแบบและเส้นทางอื่นในการขนส่งสินค้า เช่น ทางเรือ ทางอากาศ แทน เพื่อลดความเสียหายที่เกิดจากการร่อนผ่านด่านดังกล่าวไปยังจีน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

ธันวาคม 2564